

Capreolus

TIJDSCHRIFT VOOR REEWILDBEHEER

18^e jaargang, nr. 70
zomer 2011

Eerste exemplaar
jubileumboek
uitgereikt

Bezuinigingen

Ambitieuus plan

Fiep? ...

Colofon

Opggericht op 21 april 1951

Capreolus, Tijdschrift voor Reewildbeheer
van de Vereniging Het Reewild.
ISSN: 0929-1091
Verschijnt 4 x per jaar.

Redactie:

D.J. Buijtendorp - Eindredacteur
G.J. Spek - Redactielid
C.F. Schoon - Redactielid
R. Borst - Redactielid

Redactie ondersteuning:

Mw. J.A.M. Hendriks-Hueber - Fotomateriaal
J.M. Smit - Correspondent buitenlandse tijdschriften

Bestuur:

M. Greep	voorzitter (2008)
Mw. D. Rodrigo-Derksen	secretaris (2008)
H. Hoek	penningmeester (2008)
R. Peltzer	lid DB (2010)
G. Wouters	lid (2010)
W. Jolles	lid (2009)
J. Hijink	lid (2010)
H. Kemperman	lid (2009)
H. van der Meer	lid (2008)
P. Schulpen	lid (2008)
M. Spaargaren	lid (2011)
M. Gademan	lid (2009)

Adviseurs:

Mr P. van Schooten - Juridische zaken
Prof. Dr. J.L. van Haaften - Bioloog
R. Borst - Technisch adviseur
G.J. Spek - Technisch adviseur

Secretariaat: Mw. D. Rodrigo Derksen
Stoutenburglaan 8-B, 3836 PB Stoutenburg Noord
Tel.: 0342-45 02 06 E-mail: secretariaatvhr@hetnet.nl

Ledenadministratie en Penningmeester VHR: H. Hoek
Poortersdreef 10, 3824 DN Amersfoort. Tel.: 033-480 69 92
E-mail: penningmeester@reewild.nl

Website en Kenniscentrum: H. van der Wal, redactie
www.reewild.nl www.kenniscentrum-reeen.nl

Webshop: www.reewild.nl
E-mail: penningmeester@reewild.nl

Slijpplaatjes: G.J.M. Koenderink
Lhee 96, 7991 PK Dwingeloo. Tel.: 0521-59 73 56

Coördinator keurmeesters: J. Schoonderbeek
Meidoornstraat 16, 7497 MG Bentelo. Tel.: 0547-29 22 28

Vormgeving: Lenoirschuring, Amstelveen

Druk: Lenoirschuring, Amstelveen

Lithografie: Lenoirschuring, Amstelveen

Contributie: € 30,- per jaar

Bankrelatie: ABN - AMRO Bank
Rekeningnummer 49.70.37.440
i.n.v. Vereniging "Het Reewild" te Amersfoort.

'Capreolus' is het onafhankelijke orgaan van de Vereniging Het Reewild. De weergegeven meningen komen niet noodzakelijkerwijs overeen met die van het bestuur. De redactie behoudt zich het recht voor, elke reactie te korten of te redigeren.

Copy voor 'Capreolus' nr. 71: 25 augustus 2011
zenden aan redactie van Capreolus:
Rijksstraatweg 46, 3631 AD Nieuwersluis
E-mail: djb.groen-grps@planet.nl

Foto voorpagina: Bas Worm
Overname van artikelen is toegestaan
mits de bron wordt vermeld.

Inhoud

Viering 60-jarig bestaan Vereniging Het Reewild, afd. Flevoland-Overijssel	4
60-jarig jubileum ALV te Vorden	6
Bezuinigingen	8
(Delta)plan voor het beheren van reeën	10
Hemker & Bekking Leimuiden heet nu Jachthuis Leimuiden	16
Fiep! Waar is die geit?	18
Groene dagen 2011	19
Voor u gelezen	21

Mevrouw Janneke Snijder-Hazelhoff neemt eerste exemplaar jubileumboek in ontvangst

Het jubileumboek 'Deltaplan voor Reeën' is een mooi bezit. Als u het nog niet heeft, dan mist u iets. Wacht niet. Bestel het nu, www.reewild.nl. Het is een prachtig kijk- en leesboek geworden, mooi verzorgd en leuk om te lezen. Het ree wordt natuurlijk uitgebreid besproken, zelfs ervaren reeën beheerders lieten al weten dat ze veel uit het boek leren. De terugblik op 60 jaar Vereniging Het Reewild leert ons hoe het allemaal begonnen is en dat de doelstelling van toen nu nog steeds het fundament onder onze vereniging is. Visie is nodig voor de toekomst. Het staat nu allemaal opgeschreven in het boek. Een boeiend verhaal, een belangrijk verhaal met vele maatschappelijke elementen.

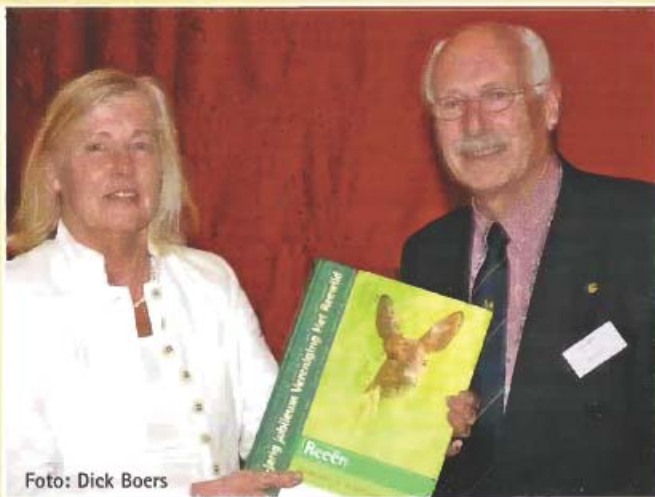

Foto: Dick Boers

Het eerste exemplaar heb ik tijdens de ALV op 14 mei te Vorden uitgereikt aan mevrouw J. Snijder-Hazelhoff, lid van de Tweede Kamer voor de fractie van de VVD. Met de uitreiking heeft de vereniging de aanzet gegeven voor de realisatie van onze visie op het beheer van reeën in de toekomst.

De tijd van denken hebben we gehad. Nu aan het werk. Als eerste de leden van de vereniging informeren en meteen de verenigingen waar we nauw mee samenwerken binnen o.a. het voorzittersoverleg Landelijk Overleg Fauna Beheer (LOFB). Dat zijn de KNJV, NOJG, Vereniging Het Edelhert en de Vereniging Wildbeheer Veluwe. Maar ook alle andere belanghebbende partijen in het veld, zoals het Ministerie, Provincies, gemeenten, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, de Landschappen, Defensie, LTO, etc., zullen we doordringen om het noodzakelijke beheer van reeën op basis van de VHR-visie uit te voeren.

De Vereniging Het Reewild heeft dit jaar nodig om het Deltaplan verder uit te werken. In dezelfde periode wordt de marsroute bepaald om tot het doel te komen. Veel werk aan de winkel dus. De tijd en energie hebben we er graag voor over, immers wij doen het allemaal in het belang van het reewild. Daar gaat het om, voor dat belang is 60 jaar geleden onze vereniging opgericht.

Wij kunnen het niet alleen. Ook u als reeënbeheerder zal uw 'steen' moeten bijdragen. Daarmee bent u overigens al bezig, namelijk met het realiseren van 100% van het toegewezen afschot. Een taak die u is opgedragen, één die u graag wilt vervullen. Ik wens u daarbij veel succes.

Wij houden u op de hoogte.

Marien Greep
Voorzitter Vereniging Het Reewild

Eelerwoude werkt met passie

aan een mooier
en groener Nederland

Flora en fauna in het vizier

Onze specialisten ecologie, ruimtelijke ontwikkeling en civieltechniek, landschapontwerpers en rentmeesters werken gedreven aan versterking van natuur en landschap. Samen met u komen we tot praktische, creatieve en effectieve oplossingen. We maken integrale plannen voor ontsnippering, verrichten onderzoek naar doelsoorten en nut & noodzaak van voorzieningen, en maken inrichtingsplannen voor ecopassages en faunatunnels.

We zijn goed thuis in natuurwetgeving. We voeren vele natuurtoetsen en habitattoetsen uit. Inventariseren daarvoor beschermde flora en fauna, maken ecologische effectenbeoordelingen en geven adviezen voor mitigerende maatregelen. Ook verzorgen en begeleiden we aanvragen voor ontheffingen of vergunningen. We stellen beheerplannen voor Natura2000-gebieden op. Ook actualiseren we faunabeheerplannen.

Op het gebied van ontwikkelingen werken we aan landschappelijke en ecologische inpassing van infrastructuur en beheer- en inrichtingsplannen voor bos, natuur, water en stedelijk groen. Ook verzorgen we subsidieaanvragen, bestekken, directievoering en toezicht op de uitvoering.

Neem contact met ons op voor een vrijblijvend gesprek.

kleurt het landelijk gebied

www.eelerwoude.nl

Viering 60-jarig bestaan Vereniging Het Reewild afdeling Overijssel-Flevoland

Op 12 en 13 februari 2011 heeft de afdeling Overijssel-Flevoland bij Café-Restaurant De Haverkamp te Markelo, haar jaarlijkse beheertentoonstelling op een bijzondere manier gevierd vanwege het 60-jarig bestaan van de Vereniging.

Op de tentoonstelling waren diverse standhouders aanwezig. De genodigden

en leden werden dit weekend getraceerd op een speciaal voor dit doel ontworpen gebakje opgesierd met het logo van de Vereniging Het Reewild. Als extra attractie naar aanleiding van het 60 jarig jubileum was er een wedstrijd laserschietsen georganiseerd. De deelname was groot en uit tien schutters met het hoogste resultaat werden door een notaris drie prijswinnaars getrokken.

De eerste prijs werd gewonnen door de heer B. Wijman. Hij won een buks ter waarde van € 1100. De tweede prijs was voor de heer F. Maatman, hij won een kledingcheque ter waarde van € 500,- de derde prijs, een verrekijker ter waarde van € 500,- werd gewonnen door de heer J. Hijink.

Foto: R.A. Mittendorf

Op de foto ziet u de prijswinnaars nadat zij de prijzen uitgereikt kregen door de heer H. Kemperman voorzitter van de afdeling. Het bestuur van de afdeling kijkt met genoeg terug op een zeer geslaagd weekend.

De nieuwe CL COMPANION 30 van Swarovski

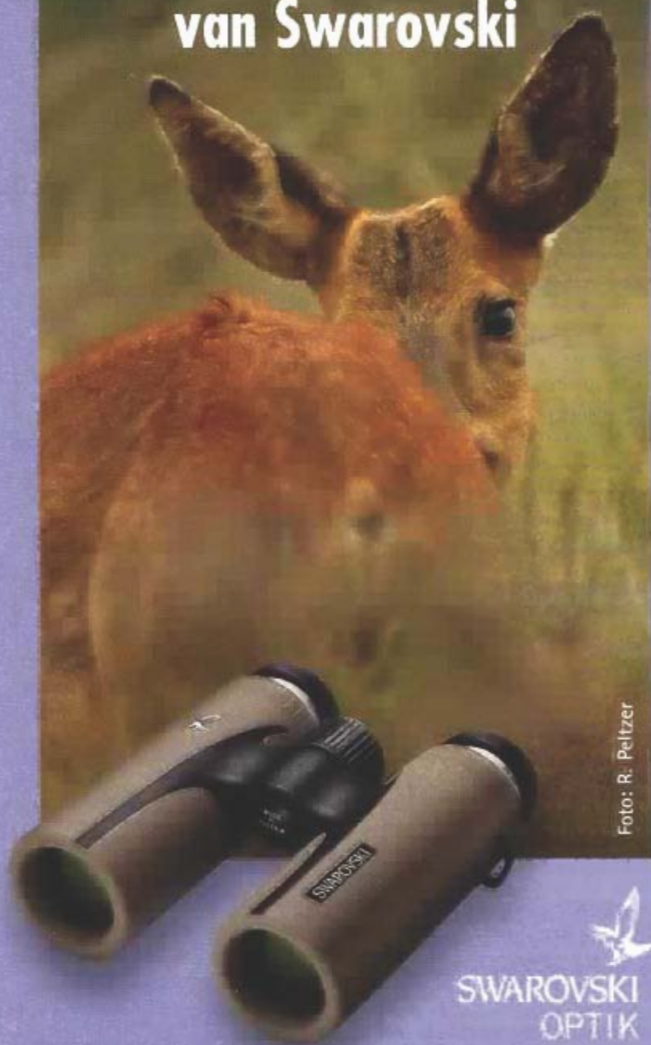

Foto: R. Peltzer

SWAROVSKI
OPTIK

Een kleine verrekijker met grote prestaties

De nieuwe CL Companion 30 is compact en licht, hij is ergonomisch vormgegeven en heeft een aantrekkelijke prijs. Als tweede verrekijker misschien of voor de reizen naar verre bestemmingen. De CL Companion ligt vanaf 1 juli 2011 in de winkel.

Hij is verkrijgbaar in de modellen 8x30 en 10x30 en in 3 verschillende kleuren: groen, zwart en zandbruin (Traveler). Met een gezichtsveld van 124 respectievelijk 100 m op 1000 m biedt deze kijker een indrukwekkend kijkcomfort. De kwaliteit is evident, hij is van Swarovski. Het nieuwe design overtuigt niet alleen door de moderne uitstraling maar ook door de beproefde ergonomie en de compacte vormgeving. Met slechts ongeveer 500 g is deze verrekijker de lichtste in zijn soort.

Prijzen: de 8x30 kost € 990,- en de 10x30 € 1.030,-

Ook dit najaar wordt weer de populaire cursus Reeënbeheer van de VHR gegeven

Data en locaties:

Regio Noord-Nederland (Groningen - Friesland - Drenthe)
5, 12, 19 en 26 september 2011. Aanvang: 20.00 uur

Schietoefening: Vrijdag 16 september
Jachtschietcentrum 'Berkenhorst', Stakenbergweg 60, 8075 RA Elspeek

Locatie: Café Restaurant 'Sprookjeshof', Groningerstraat 10,
9471 AR Zuidlaren. Tel: 050-4091212

Regio Overijssel - Flevoland
29 augustus, 5 en 12 september en 3 oktober 2011. Aanvang: 19.30 uur

Schietoefening: Gaat in overleg tijdens de cursus.
Jachtschietcentrum 'Berkenhorst', Stakenbergweg 60, 8075 RA Elspeek

Café Restaurant 'De Haverkamp', Stationstraat 28, 7574 AM Markelo
Tel: 0547-361292

Regio Gelderland (Achterhoek - Veluwe - Betuwe)
21 en 28 september, 5 en 12 oktober 2011. Aanvang: 20.00 uur

Schietoefening: Hotel Bakker, Dorpsstraat 24, 7251 BB Vorden
Tel: 0575-551312

Regio Utrecht - Noord-Holland VOLGEBODEKT
25 augustus, 5, 12 en 19 september 2011. Aanvang: 20.00 uur

Schietoefening: Vrijdagavond 9 september om 19.00 uur.
Jachtschietcentrum 'Berkenhorst', Stakenbergweg 60, 8075 RA Elspeek

Boerderij 'Groot Krakhorst', Bolderikhof 18, 3831 AL Leusden

Regio Zuid-Holland - Zeeland - West-Brabant
29 september, 6, 13 en 20 oktober 2011. Aanvang: 19.30 uur

Schietoefening: Gaat in overleg tijdens de cursus.
Jachtschietcentrum 'Berkenhorst', Stakenbergweg 60, 8075 RA Elspeek

Golden Tulip Hotel Zevenbergen, Schansdijk 3, 4761 RH Zevenbergen
Tel: 0168-331234

Regio Oost-Brabant - Limburg
5, 12, 19 en 26 september 2011. Aanvang: 19.30 uur
Schietoefening: 2 oktober. Schietbaan 'Limburgia' aan de Hobertsweg
te Linne

Zaal Kimpeveld, St. Barbaraplein 2, 6005 SR Tungenroy-Weert

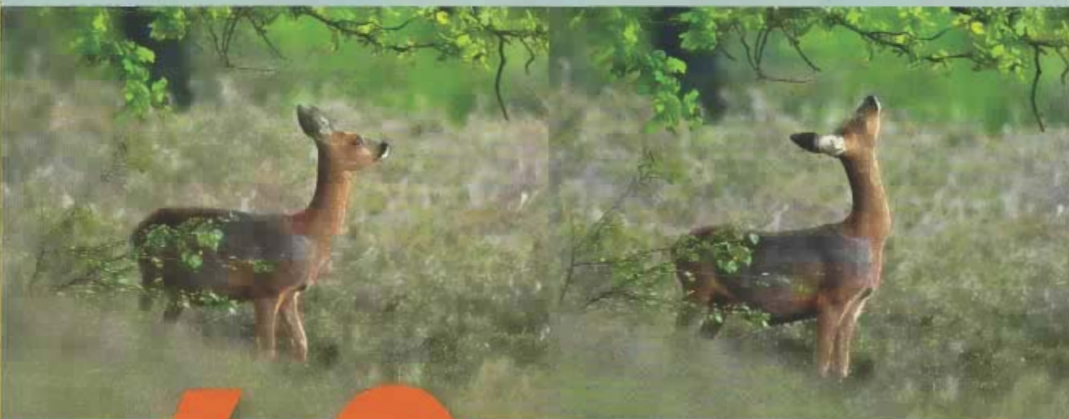
14 mei 2011

vond de jaarlijkse ALV plaats, traditiegetrouw weer bij Hotel Bakker te Vorden. 60 Jaar geleden is in Hotel Bakker de vereniging opgericht, daar liggen dus onze roots. De sfeer, de aankleding, alles stond in het teken van het jubileum.

De ALV: het Landelijk Bestuur legde met een bestuurs- en financieel verslag verantwoording af over het verenigingsjaar 2010. Belangrijke punten daarin: de cursus reeënbeheer was ook dit verenigingsjaar weer de belangrijkste ledentrekker. Van de nieuwe leden via de cursus continueert maar een klein percentage het lidmaatschap, er komen spontaan leden bij en helaas overlijden ons leden. Per saldo blijft het ledental schommelen rond de drie duizend. Op regionaal en landelijk niveau is er in 2010 intensief overleg geweest met zusterorganisaties als KNJV en Vereniging Wildbeheer Veluwe en de FBE's, WBE's en de terreinbeherende organisaties. Op financieel gebied staat de vereniging er goed voor, mede door de

sponsoring van PON in de afgelopen acht jaren. Het verlies van sponsor PON automotive doet natuurlijk pijn. Om dit verlies te compenseren is een aanzet gegeven de wervingsactiviteiten te intensiveren. Het jubileum, zo zei het bestuur, zal worden aangegrepen om de vereniging en haar visie op het reeënbeheer nog beter op de kaart te zetten.

Het middagedeelte stond volledig in het teken van de jubileumviering. Een viering met introducties, voordrachten over visie en toekomst, over de reeën nu en de reeën straks. Voorzitter Marien Greep reikte het eerste exemplaar van het jubileumboek uit aan Janneke Snijder-Hazelhoff, lid van de Tweede Kamerlid voor de VVD. Uitgebreid is stilgestaan bij het verleden van de vereniging. Bij de oprichting in 1951 waren er 'slechts' vijf duizend reeën in Nederland, nu zijn het er maar liefst honderdduizend. En dat geeft in ons dichtbevolkte land nogal wat problemen. Problemen die aangeven dat beheer absoluut noodzakelijk is. Professor Jan van Haften sprak over het ree, hij benadrukte nog maar eens dat wij er voor het ree zijn en het ree is er niet voor ons. Roland Peltzer schetste de jaren van oprichting tot nu, 60 jaar kleurrijk

60-jarig jubileum, ALV te Vorden: start van

 LIMPOPO
TRAVEL

 DIANA
HUNTING TOURS

 JACHTHUIS
LEIMUIDEN

Jacht en 'outdoor' wereldwijd

Jachthuis Leimuiden - voor professionals

Swedteam Wildbow trousers - voor nazoek en extreme omstandigheden
De combinatie van Kevlar (buitenkant) en Twaron (binnenkant) maakt deze broek extreem sterk.
Ideaal voor nazoek en als bescherming bij aanvallende varkens. De Gore-Tex zorgt voor absolute wind- en waterdichtheid.
Vanaf maat 38 t/m 58 - € 439,00

Swedteam Micro jacket MAX 4HD - de beste camouflage voor waterwildjacht en op de stappels.
Licht, dun en flexibel jasje.
Met windbreaker dus 100% winddicht.
Ideaal voor de actieve jager.
Vanaf maat S t/m XXL - € 149,00

Micro trouser MAX 4HD - Bypassend broek.
Vanaf maat S t/m XXL - € 109,00

De en broek met bescherming en 100% winddicht

JACHTREIZEN zie onze speciale aanbiedingen herenjacht Schotland en Polen op:
www.jachthuisleimuiden.nl

Geopend van dinsdag t/m vrijdag van 10.00-18.00. Zaterdag van 10.00 - 17.00. Zondag en maandag gesloten. JHL Leimuiden, 2451 GG, Tuinderij 15-a, ☎ 0172 506593, info@jachthuisleimuiden.nl / www.jachthuisleimuiden.nl

www.limpopo.dk
www.diana.dk

Foto's: Bas Worm

beheer. En adviseur Rob Borst gaf de vele gasten de visie van de VHR voor de toekomst. Hoe willen we de reeën beheren, hoe moeten we de reeën beheren. De Algemene Ledenvergadering is achter de rug, de visie is neergezet en het doel

hebben we voor ogen. Nu het werk inzetten om de doelen te realiseren. Dat wordt nog een hele klus. Maar met de inzet van de reeënbeheerder, met de leden van de vereniging, gaat dat absoluut lukken.

PON Automotive wij danken u voor de jarenlange steun aan Capreolus en dus aan de Vereniging Het Reewild

het nieuwe reeënbeheer in Nederland

Het moet allemaal een beetje minder. De crisis heeft er stevig ingehakt. De luxe die we ons konden permitteren is verleden tijd. Dat kunnen we niet leuk vinden. Maar wij hebben zelf die crisis veroorzaakt. En wie zijn achterste brandt moet op de blaren zitten. Wij hebben ons in luxe gebaad. Alles kon, alles mocht. Maakt niet uit wat het kost, doe maar. Experiment, onderzoek, we hebben het gedaan. Met een mooie motivatie erbij was er ook geld voor. De subsidiekraan stond altijd open. Of het nu voor linkse hobby's was of voor rechtse degelijkheid, voor cultuur of natuur. We hebben ons er tegoed aan gedaan. Gelaafd mag je wel zeggen.

En nu is het huilen. We weten dat er bezuinigd moet worden. Het geld is er niet meer. De politiek gaat dus steggelen over de verdeling. Maar feit blijft dat er bezuinigd moet worden. Linksom of rechtsom. Keuzes zullen we maken. Niet elke keuze zal leuk zijn.

Zo ook zal de natuurindustrie een keuze moeten maken. Het geld voor alles wat we deden en nog graag willen, is er niet meer. Gekraakel barst er los. Henk Bleker grijpt in. De vermaledijde verbindingzone tussen de OVP en de Veluwe bijvoorbeeld, blies hij af. Het kost verschrikkelijk veel geld en het nut er van is discutabel. Zulke dingen moet je dus niet doen. Oorlog! Boswachters kleden zich uit. Natuurbeschermende organisaties, stichtingen, verenigingen, belangengroepen, milieubewegingen piepen en kreunen. Allemaal voorzien zij een periode van rampspoed. Ze kijken allemaal naar de overheid, ze kijken allemaal naar het grote geld. Hunkerend naar de geldpotten van wel-
eer.

Je hoort niet zeggen, laten we nu eens doen, waar we voor zijn. Het beheren van de natuur. Het in stand houden. En niet het experimenteren met de natuur. Kijk waar je zelf geld kunt besparen i.p.v. de overheid vragen geld uit te geven. We hebben voorbeelden genoeg, het mooiste ecovlees als biomassa gebruiken, verbin-

dingszones maken op de verkeerde plaats, grazers inzetten die de biodiversiteit kapot maken. Tonnen aan subsidiegeld hebben we uitgegeven in de afgelopen jaren, vaak voor discutabele projecten. Ik stel dat je daarmee je rechten verliest om te klagen en te zeuren om meer geld. Iedereen en allemaal hebben we ons schuldig gemaakt aan een ongebreidelde uitgave drift. Luxe dingen, experimenten, hobby's en politiek ingegeven doelstellingen waren orde van de dag. Het wordt een kwestie van prioriteiten stellen in de komende jaren. Andere prioriteiten wel te verstaan.

Laten we dus ophouden met de experimenten, de luxe dingen en politieke zaken. Het stoppen van experimenten zorgt er niet voor dat de natuur teloor gaat, de diversiteit gaat afnemen en het aantal soorten drastisch gaat verminderen. Misschien wel het tegendeel als we de taak uitvoeren waar we als natuurbeschermers voor aangesteld zijn. Voor de natuur die we hebben en voorlopig even niet voor de vierkante meters verbindingzones die sommigen als onontbeerlijk zien. Als we die niet aankopen en omvormen gaat de hele natuur naar de knoppen, zeggen prominenten, ex ministers en succesvolle actievoerders. Uit welk belang? Uit het belang van de natuur of een eigen belang? Het laatste denk ik. Want ik kan mij niet voorstellen dat in een paar jaar tijd, door het niet aanleggen van een robuuste verbinding, onze hele natuur naar de gallemiezen gaat. Misschien moeten we blij zijn dat natuurexperimenten en initiatieven met discutabel draagvlak niet doorgaan. Blij voor de omwonenden, de boeren en de dieren, zeker voor reeën die anders uit het "experiment" gedrukt zullen worden. Blij voor het geld dat we er mee besparen. Blij dat daarmee grote fouten voorkomen worden.

Laten we eerst maar eens duidelijkheid krijgen wat we nu echt willen en nodig hebben. Wat belangrijk is en wat niet. Wat nu moet of even kan wachten. Met in onze gedachte de plicht en zorg voor het welzijn van de dieren, de soorten en de biodiversiteit.

BEZUINIGINGEN

De jaarvergadering 2011 in Hotel Bakker te Vorden mag je gerust de grote viering noemen van het 60 jarig jubileum van de vereniging. Een memorabele dag, zeker, leuk voor de deelnemers. Maar sta je uitsluitend stil bij het verleden en je drinkt daar een borrel op, dan, zeker weten, doe je de reeën in Nederland ernstig te kort. Niet alleen de reeën, maar ook de jagers/beheerders, de grondeigenaren en alle organisaties die iets willen en moeten met reeën. Geschiedenis is leuk, maar de toekomst is nog leuker. En wil je een borrel drinken op het welzijn van de vereniging, doe dat dan op de toekomst. Doe dat op het welzijn van de reeën in de komende decennia. Ze hebben het verdiend en ze hebben het nodig.

Het zijn
letterlijk
je burens

Jubileumviering geeft de plan voor het beheer

Nog even en Nederland zit vol met reeën

Rob Borst, adviseur van de vereniging en redactielid, schrijft in het jubileum boek 'Reeën en de Toekomst in Nederland' dat wij er maar rekening mee moeten houden dat 400.000 reeën makkelijk in Nederland kunnen leven. Hij schets een scenario dat reëel is. Het kan zomaar. Nederland heeft er nu al 100.000. De verspreiding is zowat door heel Nederland. Die overgebleven stukjes in Noord-Holland, Zeeuwse eilanden en Zuid-Hollands poldergebied mogen zich verheugen op hun komst. Echt, ze komen er aan. En ze komen ook steeds dichterbij onze samenleving. Wat automatisch inhoudt dat we steeds meer rekening met die dieren moeten gaan houden. Samenleven doe je met je burens, de autodealer en de schooljuf, de autochtoon en de allochtoon. Maar ook met je huisdieren, de varkens en de koeien, de vogels uit het park en de grote wilde dieren. De laatste zitten niet exclusief meer in het grote bos. Nee, de reeën vreten de rozen uit je tuin, reeën moeten ook eten. Ze vegen straks het jonge opschot dood in het recreatiegedeelte van de Vinexwijk. Samenleven met reeën gaat niet makkelijk worden. Kijk naar bijgaande kaarten

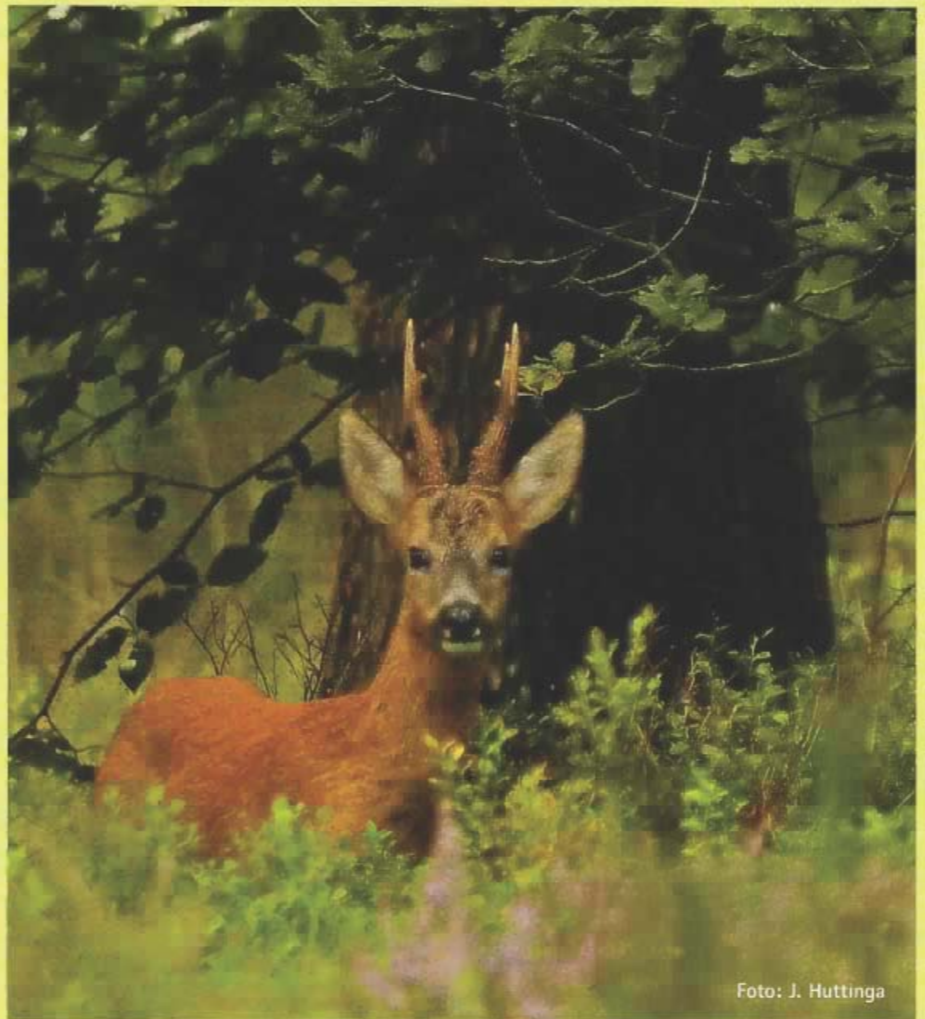
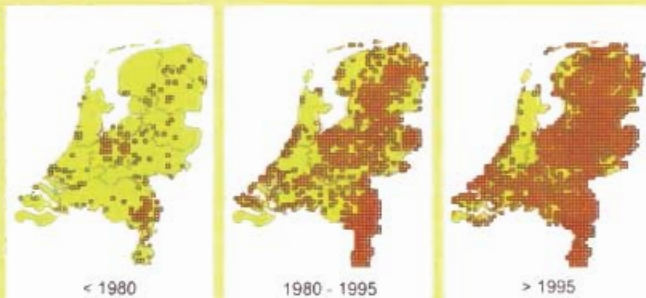

Foto: J. Huttinga

Foto: R. Peltzer

aftrap voor een ambitieus van reeën

komt naast je leven. Het ree staat in je achtertuin. Hij eet je rozen. De bok veegt je nieuwe beukhaag dood. En ze lopen zomaar onder je auto. En dan is

over de verspreiding van reeën. Nog twintig jaar verder en het laatste stukje wit, reeloos, bestaat niet meer. Ze staan naast je, het zijn letterlijk je burens.

Door een veel te hoge dichtheid van damherten in de duinen staan deze dieren de bloemen bij de Shell pomp op te vreten, ze spelen in de straten naast het duin, de violen worden met Pasen als lekkernij gezien, het Casino zal frequenter de bloemen van de bakken vernieuwen en tot onze spijt neemt het dierenleed op straat schrikbarend toe. Het damhert staat daar naast de mensen. Dat is leuk, maar ook al te vaak helemaal niet leuk. En waarom is het niet leuk omdat dat beest aan jouw spullen komt, jouw overlast bezorgt.

Met een ree zal het niet anders zijn. Dat dier weet zich nog beter aan te passen aan de samenleving met mensen. Het ree

'Leiden in last'. Krijgen we last van reeën dan worden het vervelende dieren. Hebben we geen last dan blijven het de mooiste en liefste dieren met een aai-baarheidsfactor van zeker een 9.

Heel veel reeën meer in Nederland is goed mogelijk, maar dat je serieus over het beheer van dieren na zult willen gaan denken, staat al een paal boven water. Neem nu eens dit voorbeeld. In 2011, het jubileum jaar, scoort de samenleving 10.000 aanrijdingen met reeën. Hoeveel zullen dat er wel niet zijn als de stand doorgroeit naar de aantallen die Borst ons voorhoudt? Het is niet alleen Borst die dit verzint. Collega onderzoekers en reewildkenners uit Nederland, Engeland en Duitsland schetsen gelijke scenario's. Overall neemt het aantal reeën toe, ondanks de aantallen afschot in die landen. Bedenk dat in Duitsland al meer dan een

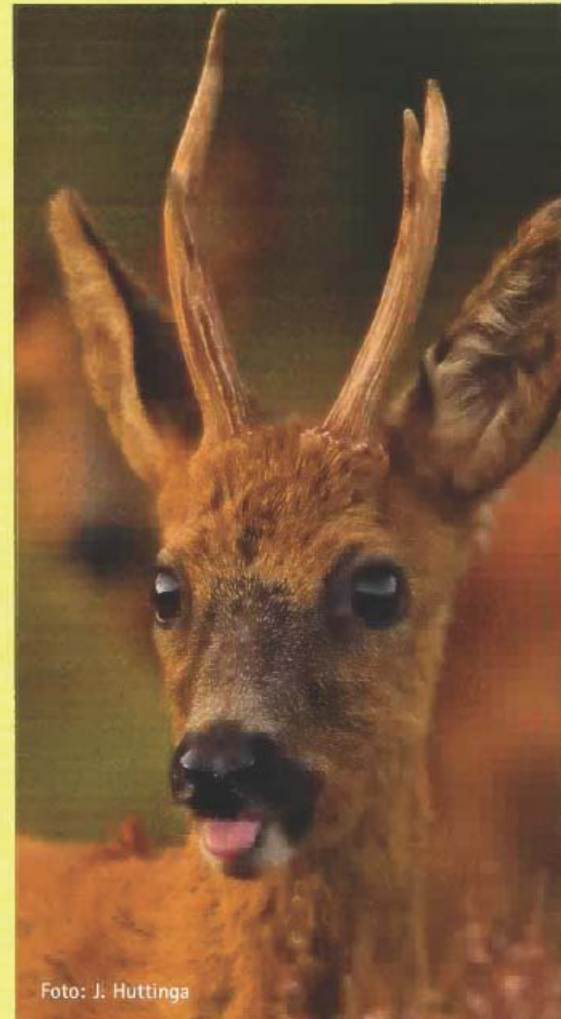

Foto: J. Huttinga

miljoen reeën geschoten worden. Meer dan een miljoen en daar komt dan nog het aantal bij dat door toedoen van de auto de dood vindt.

Schade door aanrijdingen, probleem of niet?

Borst becijfert het schadebedrag van verkeersongelukken met reeën op € 2.000,- per aanrijding. Bij 10.000 aanrijdingen vertegenwoordigt dat het forse bedrag van 20 miljoen. Het bedrag zal evenredig groeien met de toename van de aantallen reeën in Nederland als we niet tot gericht ingrijpen overgaan. Beheer! Wie betaalt dit bedrag? Deels de consument zelf en de verzekeringsmaatschappijen. Een jachthouder, de wegbeheerder en terreineigenaar worden niet verantwoordelijk gehouden. Het ree is van iedereen (Res Nulius). Wat van ons allemaal is moet de Staat maar voor opdraaien. Maar die vergoedt de schade niet. De verzekeringsmaatschappijen zien in het aantal aanrijdingen nog geen probleem. Het bedrag wat daarmee gemoeid is, is kennelijk niet important genoeg om daar aandacht aan te schenken. Ook geven de verzekeringsmaatschappijen niet aan de schade te gaan verhalen. Of dat bij 30.000 aanrijdingen ook nog zo is, moeten we afwachten. Nu is het nog geen probleem, vanuit de schade geredeneerd. Als er geen schade is, waarom zal je je dan druk maken. Zakelijk gezien is een aanrijding met een ree niet belangrijk. Gevoelsmatig is een andere zaak. Wie maakt zich daar druk om? Voor het ree is dat de VHR en alle beheerders/jagers, die met maatwerk be-

heer schade zal voorkomen. De getraumatiseerde bestuurder zal de verwerking in de privé sfeer moeten oplossen.

10.000 aanrijdingen is verschrikkelijk veel, veel te veel. De VHR heeft het doel dat voor het jaar 2020 aanzienlijk terug te dringen. Voor de VHR is 10.000 aanrijdingen wel een probleem.

De vereniging hamert haar hele bestaan al op een zorgvuldig beheer van reeën. Bij de oprichting in 1951 werd het doel neergezet: *"De instandhouding en verbetering van de kwaliteit van het reewild in Nederland, te streven naar het verkrijgen en behouden van een matige maar verantwoorde reewildstand, en bovendien middelen aan te wenden om de stand zo gezond mogelijk te houden en op een kwalitatief hoog peil te brengen, opdat ook voor het nageslacht een der schoonste vertegenwoordigers van de Nederlandse fauna behouden blijft"*. In 2011 zouden we het doel zo nooit omschrijven. Niet meer van deze tijd. Maar lees goed. Toen ging het de Heren (zie artikel uit Capreolus nr. 60) om het welzijn van de dieren, om de soort en hun aanwezigheid in onze maatschappij. Zij propageerden middelen aan te wenden om het doel na te streven. Nou, dat vinden we nu nog steeds. In die zin is er dus niets veranderd.

Reeënpopulaties nemen nog steeds toe

Middelen aanwenden is beheer geworden. 5000 dieren zijn 100.000 geworden. De bevolking is van 9.8 miljoen gestegen naar 16.8 miljoen. Er ligt meer asfalt.

Het aantal huizen is vast verdubbeld. Industrie is gegroeid. We hebben meer land. Meer recreatie en mobiele beweging. We zijn de hele dag bezig ons van de ene plek in Nederland naar de andere plek te bewegen. We leven in een 24-uurs

10.000 aanrijdingen is verschrikkelijk veel, veel te veel.

bent van de noodzaak dan wil je het brengen

Foto: J. Huttinga

economie. We leven met iedereen en alles. Dus ook met reeën. Iets anders dan in 1951, dat moet u met mij eens zijn. Dat je daarom het beheer anders wilt inrichten, lijkt mij duidelijk. Rob Borst gaat ietsje verder en daar heeft

hij gelijk in. Hij stelt dat we een probleem hebben. Een probleem met de veiligheid van mensen en het welzijn van de reeën. Om het tij te keren en een aanzet te geven tot de oplossing van het probleem is inzicht nodig, kennis van zaken. Een

behoorlijk aan jaren (1937) vóór de waternoodramp van 1953 waarschuwde een man die het weten kon, dat de dijken in Zeeland groot natuurgeweld niet zouden doorstaan. Hij bedacht een scenario hoe erg het zou kunnen zijn en hoe je je daar tegen zou kunnen wapenen. Gelijk heeft hij gehad. De oplossing waren we toen vergeten, die bedachten we pas nadat de ramp had plaatsgevonden. Borst en consorten, Gerrit Jan Spek, Bas Worm en Rik Schoon schetsen zoals eerder gezegd het probleem scenario. Zij omschrijven het probleem, de oorzaak daarvan en geven de oplossing en de richtlijnen om die oplossing na te streven. Zij noemen het, het Deltaplan voor reeën.

Zoals iedereen weet is het Water Deltaplan in Zeeland een langlopend project geweest, het startte met de invoering van de deltawet in 1957 en is nog niet zolang geleden afgerond met de waterkering in Harlingen. Borst stelt niet voor er zolang over te doen. Als je doordrongen bent van de noodzaak dan wil je het meteen tot uitvoer brengen. Wat behelst dat Deltaplan?

Het probleem

Reeën kunnen makkelijk per 100 Ha een dichtheid bereiken van 25 stuks. Nederland heeft 2.5 miljoen Ha cultuurlandschap, dus doorgerekend betekent dit een totaal aantal reeën van 450.000. Ongelooflijk veel. Zo ongeveer achter elke boom een ree. Bij het huidige aantal reeën, 100.000, scoren we al 10.000 verkeersongelukken. Schade aan de auto, de dood voor het dier en trauma voor de

Foto: R. Peltzer

mens. Met de toename van reeën wordt dat alleen maar erger. Dit is geen verzin-sel. Dit is realiteit. We vragen er niet om. Het gebeurt gewoon. Dit is het uiterlijke probleem. Het probleem dat we merken en waar we iets aan willen doen. Dit staat buiten het welzijn van de dieren, hun leefwijze, natuurlijk gedrag, mogelijkheid tot het nuttigen van goed voedsel. Een grote toename van de aantallen heeft sterk invloed op gezondheid, voortplan-ting en welzijn. Zoveel dieren op een piepklein stukje aarde, gaat wringen. Dat is duidelijk.

Wij zijn er voor de reeën, de reeën zijn er niet voor ons

Reeën kunnen prima voor zichzelf zorgen, mits hun leefgebied dat toelaat. Ze heb-ben ruimte nodig, dekking en goed voed-sel. Wat doen wij? Wij pakken steeds meer leefgebied van de reeën af, voor onze huizen en bedrijvigheid. Echt daarbij nadenken doen we niet. En dat zou nu net wel moeten. Het ree kijkt er naar en past zich aan. Hij gaat op steeds kleinere stukjes leven en zoekt dekking in onver-wachte plaatsen en zoekt zijn voedsel daar waar dat nog is. Waar is dat? Heel dicht bij de mensen. En daar komen dan meteen de conflicten. Wat wil de veren-iging hiermee? Zo doorgaan is geen optie. Dat is net als vroeger wachten tot de ramp over je heen komt.

Duurzaam samenleven is wat we willen. Met andere mensen maar ook met reeën. In hetzelfde leefgebied, dicht bij elkaar zonder dat we last van elkaar hebben. Het gaat dus om leefgebieden. Is een ge-bied geschikt koester het. Niet met je handen aankomen, niks veranderen, laten zo. Het is goed voor het ree en goed voor de mens. Zijn leefgebieden ongeschikt of ongewenst, veel verkeer, veel aanrijdin-gen, dichte dekking van mensen, neem dan je maatregelen. Want duurzaam sa-menleven in een ongeschikt leefgebied voor beide partijen gaat niet werken. Reeën op een vliegveld bijvoorbeeld, zijn ongewenst.

Waar leven reeën graag?

In ons gemaakte landschap. In ons cul-tuurlandschap, in al haar variatie. Dat is dus overal! Want wij hebben met onze handen overal aan gezeten, alles hebben we gemaakt, zelfs de zogenaamde oer-bossen en natuurlijke ecosystemen.

Foto: Andy van Ommeren

Zoveel dieren op een piepklein stukje a

Borst is een groot voorstander dat ge-maakte Nederlands cultuurlandschap te behouden. Herstel wat verloren is gegaan en stimuleer met aanplant de biodiversi-teit. Het ree is de beste indicator voor de biodiversiteit. Waar reeën zijn, gaat het goed met de biodiversiteit. Waar ze ver-dwijnen is iets aan de hand. Zie dat te voorkomen door beheer. Werken aan je biodiversiteit is werken aan het welzijn van reeën.

De VHR wil net als de Vereniging Neder-lands Cultuurlandschap de biodiversiteit in Nederland verhogen, want daar gaat het om. Het gaat daarbij niet om klein-schalige lokale gebiedjes. Maar om aan-eengesloten gebieden, van nat tot droog, van zand tot klei, gras en heide, stad en land, rivieren en sloten.

Hoe zie je nu of het goed gaat?

Door te kijken en te registreren. Zie wat er gebeurt, wat de effecten zijn van een toename van reeën. Wordt de concurren-tiedruk op de reeën (door andere grote hoefdieren en menselijk medegebruik van de leefomgeving) zo groot dat de popula-tie reeën stabiliseert of afneemt, dan be-tekent dit dat de diversiteit van het gebied ook afneemt. Het maakt zich dan

ongeschikt voor reeën. Kijk naar het ree en zie hoe het met je biodiversiteit ge-steld is. We gaan dus kijken naar heel Nederland. We gaan dus kijken naar de leefgebieden. Inventariseren hoe het met de leefgebieden van reeën gesteld is. We gaan aan de slag. Jaren er over doen heeft geen nut. Met hulp van alle reeën-beheeders/jagers en een goed registratie-systeem, en dat is er, gaat dat lukken binnen afzienbare tijd.

De dynamiek van ons cultuurlandschap door continue veranderingen, door er maar steeds met onze handen aan te zit-ten, is enorm. Zoals bekend reageren reeën onmiddellijk op een verandering van hun leefgebied. In negatieve en voor-al ook in positieve zin. Onze ingeluide dy-namiek heeft de aantallen in de afgelopen decennia doen toenemen en dat doet ze nu nog steeds en zal dat ook blijven doen. Kijk dus niet per jaar, zegt Borst, dat helpt je niet. Neem een mid-dellange termijn, vijf jaar bijvoorbeeld. Waar wil je naar toe en hoe denk je dat te realiseren. Dat betekent niet een vast quatum reeënafschot per jaar. Volg de dynamiek en realiseer maatwerk in het beheer.

33000 artikelen
voor bedrijf en industrie

Meer info op: www.hennyvanommeren.nl
E-mail: stein@hennyvanommeren.nl

arde, gaat wringen

Tellingen per leefgebied zijn onvermijdelijk. Neem daarbij de veranderingen in het leefgebied, hoe dat komt en wat het betekent, en je hebt de ingrediënten voor een maatwerk beheer. Vul de registratie aan met jaarrondtellingen, dat geeft meer inzicht. Je weet op een gegeven moment waarom dingen gebeuren, de reacties van reeën worden voorspelbaar.

Aktie of afwachten?

Leuk gezegd allemaal, maar hoe ga je dat nu doen. Eerst nog even dit. Heel belangrijk. We moeten af van lokaal, het zogenaamde jachtgebied (mijn veld en daar maak ik wel uit wat er gebeurt), denken. Het gaat om de leefgebieden van reeën. Daar staat gelukkig geen hek omheen. Er zijn geen grenzen van gemeente en provincie.

Blijf je hangen in de historische jachtveld structuur, dan mag je stellen dat een adequaat beheer, een juist beheer, niet gaat lukken. En dat gaat ten koste van het welzijn van de reeën en in negatieve zin ten koste van de belangen van onze maatschappij en de interactie daarvan met de dieren.

Realisatie

Zet nu eerst een aantal belangrijke zaken op papier. Start ogenblikkelijk met een digitale registratie in heel Nederland. Tellen, monitoren, dat moet echt gedaan worden. Denk in leefgebieden en vul dat praktisch in. Geef de uitgangspunten voor landelijk beleid. Realiseer een werkplan. Men wil weten hoe je het gaat doen. Ga samenwerken. Het ree is niet gebaat bij de welwillendheid van het individu. Richtlijnen zijn er nodig, maar dan wel landelijk. Schrijf het op zei ik al. Geef de marsroute aan en zeg hoe je die gaat bewandelen. Vergeet de inspanningen niet te calculeren en de kosten te becijferen. Er is nog nooit een plan doorgegaan zonder degelijke financiële onderbouwing. Reeënbeheer kost ook geld, vergeet dat niet.

Communicatie

Ja, de VHR gaat zich sterk maken dit allemaal te realiseren primair in het belang van de reeën. De uitvoerders van het beheer, de jagers maken het waar. De VHR initieert, ontwikkelt en adviseert. Zij maakt plannen, geeft input voor degelijk beleid en evalueert. Zij stuurt en adviseert in uitvoer. Maar vooral zal zij ver-

tellen waar het om draait. Waarom het moet gebeuren en hoe. De VHR zal dat niet alleen doen in haar eigen magazine Capreolus. Zij zal ook gevraagd en ongevraagd bestuursorganisaties van advies dienen. Zij zal de consument voorlichten via haar site en andere publicatievormen. De VHR zal zorgen dat het goed gaat met

Reeënbeheer
kost ook geld,
vergeet dat niet

de reeën in Nederland en dat de conflicterende belangen en gevolgen daarvan, zoals het aantal verkeersslachtoffers, verregaand teruggedrongen worden. Dat noemen we nu een uitstekende vorm van pragmatische beheer. Maar alleen gaat dat niet lukken. Samenwerken! Het moet. Wat remmend werkt is onze gebruikelijke wijze van polderen wanneer het om maatschappelijke vraagstukken gaat. Implementatie van het Deltaplan voor reeën wordt daarmee niet eenvoudig. Het helpt door hetzelfde doel voor ogen te houden. En dat is al moeilijk genoeg.

Hemker & Bekking Leimuiden heet nu Jachthuis Leimuiden

De Flora- en faunawet heeft veel voor ons veranderd. Een ree en wild zwijn is geen wild meer. Jagen is schadebestrijding. Je moet er maar op inspelen. Andere voorwaarden gelden nu. Het is niet meer zoals 10 jaar geleden, van voor de nieuwe wet. We passen ons dan ook aan, we gaan mee met de veranderingen in de markt, we innoveren en we adviseren. Vooral dat laatste wordt steeds belangrijker. Onze klanten zitten soms meer in het buitenland dan in Nederland. Ja, en elk land kent zijn eigen gebruiken, wetten en omstandigheden. Je hebt andere kalibers nodig, andere patronen, aangepaste kleding, speciaal schoeisel, om maar iets te noemen. Wildbeheer in Noord-Alaska vereist andere zaken, dan het beheer op reeën in de Achterhoek. Wij kennen de omstandigheden ter plaatse en adviseren daar dan ook in. Het helpt dat de nieuwe eigenaar van Jachthuis Leimuiden, voorheen Hemker & Bekking, een internationaal jager/wildbeheerder is. De ervaring van Jack Voorham wordt dan ook ingezet.

Waarom opeens de interesse voor outdoor, jacht en wapens? Voorham antwoordt daarop: "het heeft mijn passie en ik vind het een interessante markt om in te investeren. "Interessanter dan geld naar de bank brengen en een teleurstellende rente ontvangen". De regio waar we zitten is fantastisch. Op het gebied van jacht is er niet zoveel in het westen van het land. Maar er leven wel de meeste jagers, wildbeheerders en schadebestrijders. Het is een dichtbevolkt gebied met dien overeenkomstig problemen. De vraag naar snelle kleine kalibers van kogelgeweren zijn bijvoorbeeld enorm toegenomen vanwege de schadebestrijding op ganzen. Camouflage artikelen, munitie, gereedschap en kleding zijn veel gevraagd. En zoals al gezegd, een groot gedeelte van

de jager uit het westen zit meer dan één keer per jaar in het buitenland.

Het assortiment hebben Jacob Konter en zijn team, waar ik nu onderdeel van uit maak, weer aangepast. Zo brengen we nu het technische kleding merk Swedteam op de markt. Werkelijk high-tec spul.

Hoog draagcomfort, gemaakt door jagers voor jagers, oersterk, waterdicht en praktisch. Zo brengt Swedteam een broek uit

die de slagstanden van een wild zwijn kan weerstaan. Een ideale broek voor de nazoeker. Het is maar een voorbeeld van wat er de komende jaren gaat komen. Blijvend innoveren en blijvend het assortiment aanpassen. We gaan niet de kant uit van de prijsvechter. We zullen wel scherp blijven en ons richten op de juiste prijs/prestatie verhouding. Verkoop via internet zal toenemen, gezien de vraag in de markt. Internet zal ook worden ingezet voor advies en wetenswaardigheden. En heel belangrijk, het moet erg gezellig zijn. Het moet leuk zijn om naar Jachthuis Leimuiden te gaan. Kom kijken en beleef de veranderingen van de winkel, de artikelen en het wapenaanbod mee. Van harte welkom.

Jachthuis Leimuiden, Tuinderij 15A,
2451 GG Leimuiden.
www.jachthuisleimuiden.nl

Vertegenwoordigd en brengt op de markt: Diana jachtreizen, Limpopo reizen, wapens, munitie, camouflagekleding, optiek, Swedteam, Härkila, Fjall Raven, foedralen, jachtmessen, lokmiddelen, hondenriemen, dummy's, sokken, overhemden, laarzen, schoenen en winterjassen, om maar een greep uit het assortiment te noemen.

De spannendste tijd van jagen op reebokken vindt plaats in de bronst. De methode is het fiepen. Je weet niet wat je overkomt wanneer na de eerste fiepserie de bok in volle galop het bos uitgestormd komt. Wild kijkt hij om zich heen. Waar is die geit? Jij zit doodstil achter je camouflage-schermpje. Bok galoppeert door, stopt, kijkt, zekert en trekt door. Klein fiepje.... met dezelfde power sprint het dier weer terug. Een overweldigend schouwspel. Iedereen kan dit zien, iedereen kan dit meemaken. Wat heb je er voor nodig en wat moet je doen?

Fiep! In volle galop stormt de bok het bos uit. Waar is die geit?

Allereerst je eigen veld in kaart brengen. Waar zijn de territoria van de reebokken? Bij die territoria, bijvoorbeeld op de plek waar reeën vaak uittreden en waar je dus ook die bewuste bok hebt gezien, daar zet je een scherpje neer of je bouwt een hoogzit. Doe dat niet in de bronsttijd, maar doe dat bijvoorbeeld in april, wanneer de bokken aan de inrichting van hun territorium zijn begonnen.

De bronst begint 67 dagen nadat de geit haar kalveren heeft gezet. Gemiddeld begint de bronst dus op 25 juli. Je pakt het geweer, trekt goed gecamoufleerde kleding aan, je neemt droge takjes mee om te breken en vergeet de fiep niet. Want dat apparaatje moet het doen. Neem ook nog een goede vriend of vriendin mee die dit spektakel wil meemaken

Ga achter het scherpje zitten. Doe een kwartiertje helemaal niets. Laat de omgeving tot rust komen. Begin met de eerste serie fiepsignalen. Wees alert. Vaak staat de bok (vooral de jonge beesten) met een hoop bombarie opeens voor je. Maar oudere linke jongens doen het wat voorzigtiger, die sluipen je richting uit. Maar al te vaak heb je nog een tweede serie nodig en een derde en een vierde. Steeds luider tot en met het geluid van 'sprenglout' toe. Hij komt, ook die voorzichtige oude bok. En of je hem dan schiet is aan jou.

Klinkt makkelijk. Is het ook als je het fiepen, de techniek, onder de knie hebt. De juiste fiep is heel belangrijk. Een heel goede is die van Klaus Demmel. Ik werk er al jaren mee en met succes. Dat komt door Klaus Demmel, want van hem heb ik het geleerd. Het eerste jaar na mijn cursus bij Demmel fiepte ik twee bokken binnen, de jaren daarna soms tussen de acht of twaalf. Eén is al geweldig, geloof me maar.

Wat staat je dus te doen? Klaus Demmel is weer in het land. In samenwerking met Hemker & Bekking organiseert hij weer seminars. In het Van der Valk restaurant 'De Cantharel' te Apeldoorn. Op zaterdag 16 en zondag 17 juli. 's Middags is het ree fiepen en 's ochtends vossen en kraaien lokken. Wil je beide seminars volgen, dan krijg je een korting. Stuur een mail naar info@hemker-bekking.nl en waag je in de wereld van de spannendste jacht die er is.

Foto: J. Huttinga

Foto: R. Peltzer

GROENE DAGEN DIT JAAR NOG SPRAAKMAKENDER!

Op 28 en 29 augustus 2010 heeft de 2e editie van het outdoor evenement Groene Dagen in Ochtrup, Duitsland, plaatsgevonden. Op een verregend terrein, en met gelaarsde bezoekers, en toch zeer geslaagd! De reden? Groene Dagen heeft zich voor jagers, jachtliefhebbers en natuurliefhebbers inmiddels bewezen. Na het succes van 2009, waar zo'n zestig deelnemers de primeur hadden meebeleefd van het nieuwe outdoor evenement, konden bezoekers in 2010 ruim negentig pagode-tenten bezoeken.

27 & 28 augustus 2011
Ochtrup Dld.

voor jagers, drijvers, grondeigenaren,
jachttopzieners, hondenbegeleiders & vliegvissers

WWW.GROENEDAGEN.NL

Op dit moment zijn de voorbereidingen voor de derde editie, die op 27 en 28 augustus plaatsvindt, in volle gang. Dagelijks melden nieuwe deelnemers zich aan, waarmee bezoekers ook dit jaar verzekerd zijn van een fantastisch aanbod van alles wat met de jacht te maken heeft. Helemaal net voordat het nieuwe jachtseizoen van start gaat, kan men bij Groene Dagen zijn hart ophalen! In het randprogramma dit jaar speciale aandacht voor de grofwildjager, met bekende sprekers, discussies en praktijkvoorbeelden. Een waar spectaculair item in het randprogramma: de introductie van een nieuwe ontwikkeling op munitiegebied. Een tipje van de sluier: voor gehoorbescherming wordt gezorgd! Houd u de media in de gaten, of onze website www.groenedagen.nl Dagelijks geopend van 10.00 tot 18.00 uur. Entree € 10,-, kinderen tot 12 jaar gratis entree. Gratis parkeren.

Foto: J. Huttinga

Blaasgewei

Deze reebok is geschoten in Tynaarlo in Drenthe door G.A. IIsink. Zoals op de foto is te zien is de linkerstang bijna geheel hol. Is dit nu een parasiet of larfje die de geweistang van binnenuit opeet? Nee, dat is het niet. Het komt door een hormonale afwijking in de periode dat het gewei in de bast is. Het verbenen gaat niet zoals het hoort te gaan. We noemen het een zogenaamd blaasgewei.

HEMKER & BEKKING

dé winkel voor dé buitenmens

SEMINARS MET KLAUS DEMMEL

ACTIEF JAGEN

leer alles over fiepen en lokken!

INFO

Alleen de aanschaf van een lokinstrument is niet genoeg: wij leren u in de seminars hóe, wannéer en op welke pláats u lokinstrumenten het best kunt gebruiken.

Van der Valk hotel 'De Cantharel' (rijksweg A1 afslag 19)

Seminars op zaterdag 16 en zondag 17 juli:

09.00-13.00 uur Seminar **'Vossen en kraaien lokken'**

14.00-18.00 uur Seminar **'Reefiepen'**

Kosten per seminar: € 45,- Wie vóór 1 juni inschrijft, krijgt 10% korting.

Als u voor beide seminars inschrijft vóór 1 juni, betaalt u € 70,-

Per seminar is plaats voor maximaal 35 deelnemers.

Meer informatie of inschrijven? Surf dan naar www.hemker-bekking.nl

WWW.HEMKER-BEKKING.NL

Deer, winter 2010

Neergang en opkomst van het ree in Engeland, een artikel van Karis Baker. Al uit de tijd van 750.000 tot 450.000 jaar geleden zijn fossiele botten gevonden van het ree. Niet zo'n groot wonder, want in die tijd was er nog geen sprake van de splendid isolation, zoals de Britten dat graag uitdrukken. Engeland was met grote delen van de tegenwoordige Noordzee, via Nederland en Denemarken verbonden met het vasteland van Europa en dat maakte migratie van het ree mogelijk. In de ijstijden migreerde het ree met de boomgrens mee en trok zich terug in zuidelijker streken. Pas na de laatste ijstijden, van 23.000 tot een 8000 jaar geleden, kwamen de Britse eilanden door de verhoging van het waterpeil vrij te liggen. Met de radiokoolstofmethode is aangetoond dat vele reeën daar toen voorkwamen, men schatte de totale populatie op 800.000 stuks, een dichtheid van 4,7 per 100 hectare.

In het Neolithicum, 5000 jaar geleden, verscheen de mens en waar de toenmalige mens verschijnt, daar verdwijnt het wild. Toen ook nog de Romeinen zich daar vestigden, 43 jaar voor de jaartelling, werd veel bosopstand opgeofferd voor cultuur, het ree kreeg het steeds moeilijker. Maar tijden veranderen. Het ree werd aanvankelijk behoorlijk bejaagd, maar die belangstelling nam geleidelijk tot ongeveer de negende eeuw af en de reeënpopulatie nam (dankzij of ondanks?) toe. Vanaf de 10e eeuw werd de jacht op dit dier weer populairder en de populatie nam af. Daarnaast nam het areaal landbouwgrond toe. Omdat men dacht dat het ree schadelijk voor de landbouw zou zijn werd het beschouwd als een soort schadelijk wild. Dit zette zo sterk door dat in de 16e eeuw nauwelijks nog reeën in Engeland voorkwamen. In de 18e eeuw waren hier en daar in Schotland en Zuid-Engeland nog enkele kleine restpopulaties. Deze bleken voldoende om de stand, ook door beschermende maatregelen, weer te laten groeien. In Zuid-Engeland hielp men dat in de periode van 1800 tot 1892 door reeën vanuit Europa in te voeren. Maar dat waren minimale hoeveelheden, al met al enkele tientallen. In 1915 tenslotte nog een twaalfstal uit Oostenrijk, die noordelijker werden uitgezet, in Cumbria. (die import heeft de stand niet

doen groeien. Een bestand van één bok en één geit kan uitgroeien tot één miljoen dieren. Redactie)

Daar, ook in Engeland, het tellen van reeën tot een bijna onmogelijkheid behoort, neemt men aan dat vanaf 1900 de stand nu is opgelopen tot (naar grove schatting) 500.000 exemplaren. Dit benadert de aantallen van ver vóór de jaartelling. Interessant is te weten hoe het Engelse ree genetisch tegenover het

Overeenstemming is bereikt over een protocol van aanpak waaruit het volgende citaat: 'Vroeg reactief beheer heeft als primair doel om onnodig en langdurig lijden van de grote grazers maximaal te beperken. Onder 'lijden' wordt hierbij verstaan, dat dieren aan omstandigheden worden blootgesteld, die hun natuurlijk aanpassingsvermogen overschrijden. (...) Onder 'onnodig langdurig lijden' wordt verstaan, als er niet ingegrepen wordt op het moment dat (...) dit voor het dier nog

Foto: J. Huttinga

Europese staat en in hoeverre de vermeerderingspatronen analoog zijn met de prehistorische tijden. De vraag wordt geopperd of inteelt, in de tijden van de bijna uitstervende status in Engeland, enige rol heeft gespeeld. Hierover wordt nader onderzoek gedaan door de Universiteit van Durham.

Het Edelhert, lente 2011

Jozef Linthorst maakt melding van een aanmerkelijke verbetering in de onderhandelingsresultaten, omdat de Vereniging Het Edelhert een goede positie heeft verworven om haar inbreng te leveren in betere leefomstandigheden voor de dieren in de OVP, vooral voor het edelhert.

wel mogelijk is.' Er zijn afspraken gemaakt voor verder overleg en begeleiding.

Wat voor het ree ook erg nuttig zou zijn wordt bij het edelhert gedaan, een mineralenonderzoek. Bas Worm vertelt dat dit onderzoek op de Veluwe wordt verricht. Het doel is om inzicht te verkrijgen in de verandering in de mineralenstatus. Daartoe zijn verschillende gebieden aangewezen: het Deelerwoud, Staverden en ook de Oostvaardersplassen.

Margriet Montizaan benadrukt de gevaren van de teek. Deze kunnen actief worden zodra de buitentemperatuur een paar graden boven nul is. Er zijn verschillende stadia, de larve, de nimf en de volwassen teek. De larve kan nog geen ziektes over-

brengen, de nimf en de volwassen teek wel. Eigenlijk is de nimf het gevaarlijkst, want deze zie je nauwelijks, speldeknoop. Controleer je naaktheid na iedere wandeling door bos of duin, of doe dat in ieder geval 's avonds. Verwijdering van een teek binnen 24 uur is het beste, al kan een eerdere besmetting wel gebeuren. Haal de teek weg met een instrumentje, of, als je handig bent, kan het ook met je vingers. Niet draaien, daar dan de maaginhoud via de teekmond in je lichaam belandt en dan ben je verder van huis. Let de eerste dagen op een rode rand om de plaats van de beet, maar die hoeft niet altijd op te treden. Bij onnavolgbare hoofdpijn of een beetje griep als dat niet voor de hand ligt, denk altijd aan een tekenbeet en ga naar de huisarts voor een kuur. Het zijn zeer hardnekkige beestjes, alleen stringente droogte maakt ze na een paar dagen dood.

Wild und Hund, 5/2011

Andreas David geeft zijn visie op de herkenbaarheid van de reebok. Hij verwijst vele 'kentekenen' die een aantal jagers als betrouwbaar aanhouden naar het rijk der fabelen. Sommige jagers denken zo zeker van hun herkenning te zijn dat ze de bok zelfs een naam geven. Er zijn vele herkenningspunten, maar zijn ze alle betrouwbaar?

Het gewei. In de grondvorm zijn enkele karakteristieken te onderkennen, een evenwijdige, een divergerende en een vaasvorm, bijvoorbeeld. Dit is een redelijke constante vorm, die zich over de jaren kan manifesteren, maar het staat niet vast! Een onderzoek in 1939 van Voormann aan gemerkte jaarlingen, maakte dit toen ook al duidelijk.

Dat alle bokken de veronderstelde ontwikkeling doormaken van spitsers, via gaffel naar zesender en dan weer terugzetten, klopt niet altijd. Een leerzaam Zwitsers onderzoek uit 1973 geeft dat aan. Toen werden 346 gaffels geschoten en op leeftijd onderzocht. Daarvan was 66% drie- tot zesjarig, de overige meestal jonger en een paar wat ouder. Van jaar tot jaar kan de opzet wisselen en het kan een oorzaak zijn dat die mooie zesender die je wilde 'sparen' nooit meer teruggezien wordt, omdat het inmiddels een

Foto: R. Peltzer

gaffeltje is geworden. De tendens bestaat dat een bok van drie tot vier jaar het grootst opzet. Aan een specifieke vorm van een gewei is een bok in een bepaald seizoen te herkennen, maar een meerjarige herkenning aan het gewei is onmogelijk.

(Grote veranderingen kunnen altijd optreden. Daar zijn voorbeelden genoeg van. Vaak is er wel een oorzaak. De vorm is genetisch bepaald, die blijft dus. Aan het verschil tussen de eenjarige en tweejarige bok mag je geen aandacht schenken. Daaraan lees je niets af. Redactie)

Bij de opzet is het wel verstandig om op de rozenstokken te letten. Deze worden na enige jaren breder en korter. Lijkt het gewei direct uit de hoofdhuid te groeien, dan is het meestal een wat oudere bok. Natuurlijk is er ook verschil in de jaarlijkse gewei-ontwikkeling. Werd de bast beschadigd, dan kan dat abnormaliteiten veroorzaken, die echter alleen voor dát jaar voor herkenning van belang zijn. Is de rozenstok beschadigd dan kan dit weer wel dezelfde misvorming van jaar tot jaar opleveren.

De gezichtstekening. Er zijn jagers die aan het 'masker' kunnen beoordelen hoe oud een bok zou zijn. Vergeet dat even snel als dat je dit hoort. Zelfs per jaar kan dat masker aanzienlijk wijzigen. De verkleuring speelt een belangrijke rol, maar ook de inwerking van de zon en/of de

lichtval tijdens de waarneming kunnen ertoe bijdragen dat een onduidelijk masker in juni er heel anders uitziet dan een paar maanden later. Binnen een seizoen kan het soms wel een aanduiding geven in zeer uitgesproken gevallen. Maar daaruit mag niet geconcludeerd worden dat een bok met nu een duidelijk masker dit een volgend jaar ook zou hebben. De kleur zegt per seizoen wel iets. Een bruinrode bok zal niet zo veel verkleuren dat hij hetzelfde jaar lichtrood wordt. De kleur van de dos en de spiegel kunnen per seizoen een duidelijke aanwijzing geven dat het om dezelfde bok gaat.

Lichaamsbouw. Om te weten dat een tweejarige bok dezelfde is als de jaarling daarvoor, is onmogelijk. Te zien is of het oudere dier behoorlijk massa in het voorkomen heeft. Zit de massa voorin, is de nek kort en krachtig, dan is dat wel een aanwijzing voor de leeftijd en dat blijft bij ouder worden ook zo. Met andere kenmerken kan dit een redelijk teken voor een herkenning vormen. Een kenmerkende verkleuring of vlekken zijn wel bepalend voor een herkenning. Een witte vlek, een zwart dier of een bijzondere pigmentatie ergens op het lichaam. Een keelvlek ter herkenning zegt echter weer helemaal niets. Ingescheurde of beschadigde oren weer wel, ook langjarig.

Verblijf binnen een territorium. Bokken zijn vaak territoriumtrouw. Meestal zijn gebieden van 5 tot 35 hectare normaal (afhankelijk van de dichtheid van ruim 200x200 meter tot 500x700 meter), vooral van mei tot augustus. Denkt de jager dezelfde bok een kilometer verder ook te zien, dan is het hoogstwaarschijnlijk een vergissing in het aanspreken.

Al met al is een langere herkenbaarheid dan hooguit één seizoen praktisch onmogelijk. Daarom sluit David af met één tip: bekommer je niet om het aanzicht en schiet wat je zelf goed vindt. Die kapitale zesender zou zomaar het jaar daarop een gaffeltje kunnen zijn.

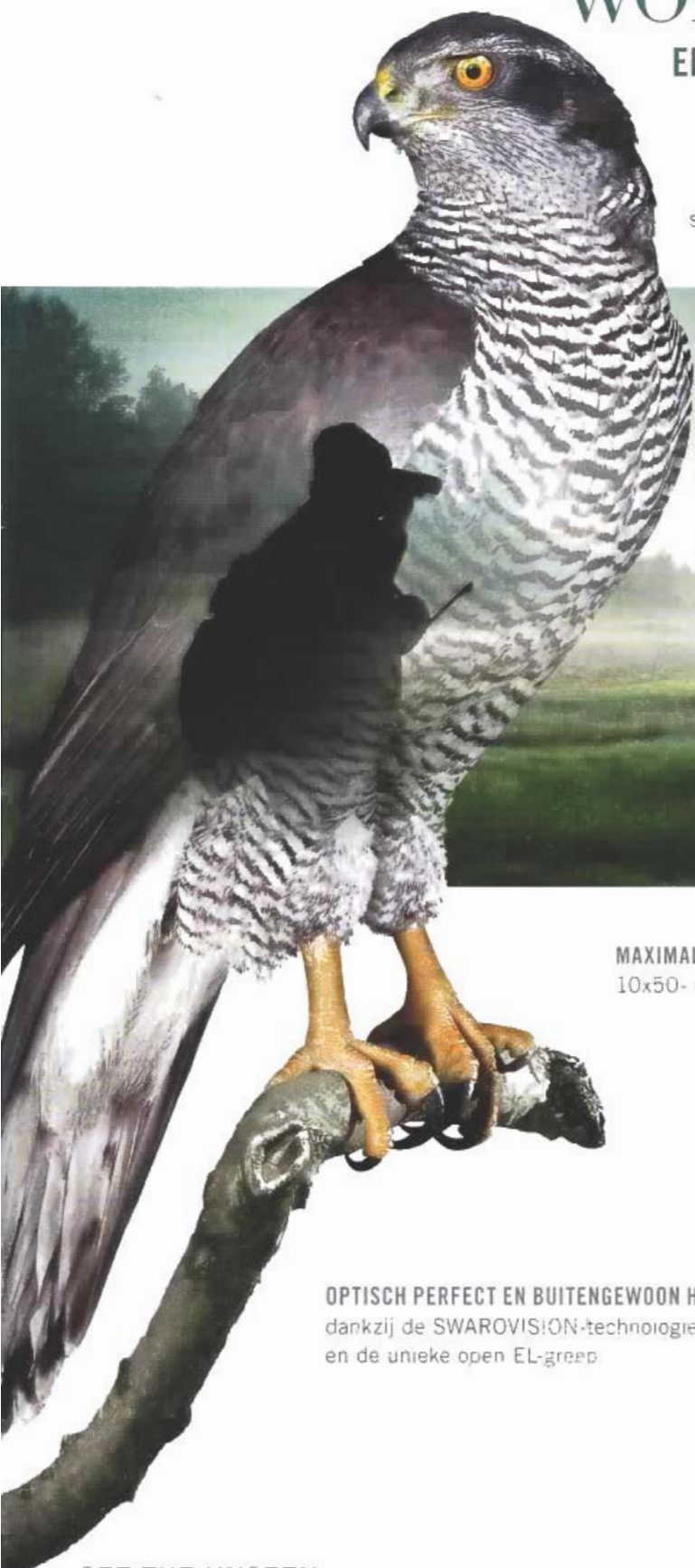
Redactie: we vinden de optekening van Andreas David een beetje onzinnig. Van achter het bureau gemaakt. Praktijk is ver te zoeken. Voor de echte goede informatie lees je het interessante boekje *Leeftijdbeoordeling van De Vereniging Het Reewild*. Te bestellen via de website, www.reewild.nl

jan1.smit@wxs.nl

DE SCHEMERING WORDT HELDERDER

EL 50 SWAROVISION. MEER DETAILS, MEER LICHT

Als je wil weten, moet je meer kunnen zien. de kleinste details maken gedurende een korte tijdspanne het verschil. De nieuwe EL 50 SWAROVISION is de ideale verrekijker voor alle jagers, die steeds een stap voor willen zijn als het erop aankomt zeker te weten.

MAXIMALE DETAILSCHERPTE
10x50- en 12x50-vergrotingen

OPTISCH PERFECT EN BUITENGEWOON HANDZAAM
dankzij de SWAROVISION-technologie
en de unieke open EL-greep

HELDERDER BEELD
door een grotere uittredepupil

SEE THE UNSEEN
WWW.SWAROVSKIOPTIK.COM

SWAROVSKI OPTIK BENELUX
Tel. 0800/022 19 63, Fax 0800/022 13 93
(Nederlandse nummers)
info@swarovskioptik.be
[facebook.com/swarovskioptik](https://www.facebook.com/swarovskioptik)

SWAROVSKI
OPTIK

Reeën Toekomst in Nederland

60-Jarig jubileum. Nieuw standaardwerk. Historie en Toekomst. Schitterend verpakt in rijk geïllustreerd boek. Verbazingwekkende foto's. Het is kijken, lezen, leren en genieten.

Bestel nu!

via de webwinkel

www.reewild.nl/webwinkel

Het 5-stappenplan voor snelle levering.

1. registreren,
2. inloggen
3. bestellen
4. bevestigen
5. betalen

Binnen 14 dagen in huis

Prijs: Leden € 35,-

Niet-leden € 50,-

Reeën

Toekomst in Nederland

Vereniging Het Reewild

Voordeel € 20,-

Nog geen lid van de Vereniging Het Reewild? Nu is de gelegenheid. Investeer mee in het welzijn van de reeën in Nederland. Voor slechts € 10,- meer, dus € 60,- heeft u het schitterende jubileumboek in huis en u bent tevens lid van de vereniging voor 1 jaar.

Jaarcontributie is € 30,-